

I. PODSTAWA PRAWNA

PZO z Przyrody powstał w oparciu o analizę następujących dokumentów:

1. Rozporządzenia MEN z dn. 07 IX 2004 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz. U. nr 199 z 2004 r.) z późniejszymi zmianami;
2. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania
3. Programów nauczania przyrody w szkole podstawowej wydawnictwa Nowa Era

II. CELE OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO

- informowanie ucznia o poziomie osiągnięć edukacyjnych i jego postępach w tym zakresie;
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju;
- motywowanie ucznia do dalszej pracy;
- dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i uzdolnieniach ucznia;
- sprawdzanie stopnia opanowania standardów osiągnięć przez ucznia;
- ewaluacja programu nauczania;
- umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktycznej;
- rozpoznawanie przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań programowych.

III. OCENIANIE

Celem oceny osiągnięć ucznia, sprawdzanych w formie prac pisemnych obejmujących pełen zakres wymagań sumę uzyskanych przez ucznia punktów, przelicza się na stopień według następujących kryteriów:

- 1) 0% - 30% punktów - niedostateczny - 1;
- 2) 31% - 50% punktów - dopuszczający - 2;
- 3) 51% - 74% punktów - dostateczny - 3;
- 4) 75% - 90% punktów - dobry - 4;
- 5) 91% - 99% punktów - bardzo dobry - 5;
- 6) 100% punktów - celujący lub spełnione warunki na bardzo dobry i rozwiązane zadanie dodatkowe, o ile takie występowało.

Na lekcjach przyrody/biologii obowiązuje SYSTEM OCENIANIA WAGOWEGO.

	Obszary podlegające ocenie	Waga oceny
Obowiązkowe	Prace pisemne:	
	Praca klasowa (45 minut)	4
	Sprawdzian (20 minut)	3
	Kartkówka (5-10 minut)	2
	Odpowiedź ustna, praca projektowa	3
	Praca domowa – materiał dotyczący nowego tematu lub wymagający poświęcenia większej ilości czasu	2
	Praca domowa – materiał z bieżącej lekcji	1
	Prowadzenie zeszytu ćwiczeń i przedmiotowego	1
Praca na lekcji	1	
Dodatkowe	Osiągnięcia/Udział w konkursie – w zależności od szczebla 1 – udział w konkursach na poziomie szkolnym i gminnym 2 – osiągnięcia w konkursach na poziomie szkolnym i gminnym, udział w konkursach na poziomie powiatowym 3 – udział w konkursach na poziomie krajowym i wojewódzkim, osiągnięcia w konkursach na poziomie powiatowym poziom powiatowy	1-4

4 – osiągnięcia na poziomie wojewódzkim lub krajowym	
Udział w akcji lub imprezie naukowej	1
Aktywność na lekcji	2
Przygotowanie materiałów na lekcję	2
Przeprowadzenie obserwacji/doświadczenia	2
Wykonanie pomocy dydaktycznej	2

IV. OBOWIĄZKOWE OBSZARY OCENIANIA

1. Wypowiedź ustna

- przy wystawianiu oceny za odpowiedź ustną nauczyciel udziela uczniowi informacji zwrotnej;
- ma formę indywidualnej rozmowy nauczyciela z uczniem;
- przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z ostatniego tematu;
- odpowiedzi ustne nie muszą być zapowiadane.

2. Wypowiedź pisemna

- praca klasowa obejmuje szerszy zakres materiału (zazwyczaj jeden dział), sprawdzian pisemny obejmuje zakresem materiał z trzech lub powyżej 3 ostatnich, kartkówka obejmuje wybrany i zrealizowany materiał przez nauczyciela (zazwyczaj z ostatniej lekcji);
- wszystkie formy wypowiedzi pisemnej mogą zawierać zadania zamknięte wielokrotnego wyboru oraz zadania otwarte jak również mogą zawierać co najmniej jedno zadanie z materiałem źródłowym;
- praca klasowa może zawierać dodatkowe pytania; nauczyciel udostępnia materiały źródłowe, których będą dotyczyły te pytania.
- nauczyciel informuje uczniów o terminie pracy pisemnej (praca klasowa, sprawdzian) z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i dokonuje odpowiedniego wpisu do dziennika lekcyjnego; krótkie sprawdziany, tzw. "kartkówki", obejmujące zakres materiału z ostatniej lekcji nie muszą być zapowiadane;
- każdy uczeń ma prawo do **jednorazowej poprawy oceny niedostatecznej z pracy klasowej lub sprawdzianu**; termin poprawy wyznacza nauczyciel - w ciągu 2 tygodni od daty jej otrzymania, przy czym w dzienniku zachowane są dwie oceny; pozostałe formy prac pisemnych nie podlegają poprawie;
- najwyższą oceną z kartkówki jest ocena bardzo dobry, z wyjątkiem tych kartkówek, które zawierają dodatkowe zadania na ocenę celujący;
- praca pisemna poprawkowa nie zawiera dodatkowych zadań;
- nie stawienie się w wyznaczonym terminie poprawy jest równoznaczne z utratą szansy na poprawę, wyjątkiem jest usprawiedliwiona nieobecność;
- celowe nie przystąpienie do wcześniej zapowiadanej pisemnej formy sprawdzania wiadomości i umiejętności, równoznaczne jest z wystawieniem oceny niedostatecznej bez możliwości poprawy;
- jeżeli uczeń zachowuje się niewłaściwie podczas kartkówek, sprawdzianów i prac klasowych, tj. ściąga, zagląda do pracy kolegi, odwraca się do kolegi i nie reaguje na jednorazowe upomnienie nauczyciela, nie odkłada długopisu na sygnał zakończenia pracy, nauczyciel ma prawo zabrać pracę i wystawić ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy;
- sprawdziany lub prace klasowe wcześniej zapowiedziane, które nie zostały przeprowadzone w wyznaczonym terminie z powodu choroby nauczyciela lub z powodu innych okoliczności, nauczyciel przedmiotu może przeprowadzić na następnej lekcji bez względu na ilość sprawdzianów i prac klasowych w tym dniu i całym tygodniu;
- sprawdziany i inne prace pisemne nie mogą być przeprowadzone w pierwszym dniu nauki po przerwie świątecznej lub feriach;
- nauczyciel informuje o uzyskanych ocenach z wszelkiego rodzaju prace pisemne w ciągu 7 dni z możliwością udostępnienia ich uczniom do wglądu w czasie lekcji;
- sprawdzone i ocenione prace pisemne nauczyciel jest zobowiązany przechowywać na terenie szkoły do zakończenia zajęć dydaktycznych danego roku szkolnego;
- sprawdzone i ocenione prace pisemne przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych; ponadto mogą być udostępniane rodzicom do wglądu na życzenie rodziców podczas konsultacji lub zebrań w szkole.

3. Prace domowe

- dzielą się na krótkoterminowe (wykonywane na następną lekcję) i długoterminowe (wykonywane w okresie tygodnia lub dłuższym);
- jeżeli zadanie nie jest oceniane na ocenę to stosowane są plusy i minusy; plusy uczeń otrzymuje za poprawne wykonanie zadania, minusy za brak lub niepoprawne wykonanie; uczeń może uzyskać ocenę celującą w przypadku 6 plusów oraz ocenę bardzo dobrą w przypadku 5 plusów. W przypadku minusów jest zasada następująca zasada – 3 minusy ocena niedostateczna.
- obowiązkiem ucznia jest zapisanie pracy domowej w zeszycie przedmiotowym;

4. Zeszyt ćwiczeń i zeszyt przedmiotowy

- obowiązkiem ucznia jest systematyczne i staranne (czytelne, estetyczne) prowadzenie zeszytu ćwiczeń oraz notatek w zeszycie przedmiotowym;
- rysunki uczeń wykonuje wyłącznie ołówkiem;
- w przypadku nieobecności na lekcji uczeń ma obowiązek uzupełnić ćwiczenia oraz wykonać pracę domową;
- sprawdzane i oceniane częściowo lub całościowo raz na semestr.

Jeżeli uczeń nie może przystąpić do obowiązkowej formy aktywności (zadanie domowe w zeszycie lub ćwiczeniach) w terminie wyznaczonym dla klasy z powodu usprawiedliwionej nieobecności, jest zobowiązany do jej zaliczenia w ciągu 7 dni roboczych od momentu powrotu do szkoły.

V. DODATKOWE OBSZARY OCENIANIA

1. Udział w konkursie – ocena jest uzależniona od osiągniętego wyniku

- etap szkolny - wyniki najwyższe - ocena celująca,
- wyniki na poziomie wyższym niż przeciętny – ocena bardzo dobra,
- etap pozaszkolny

- udział w kolejnych etapach konkursu – ocena celująca,
Udział w akcji / imprezie naukowej - uczeń otrzymuje ocenę pozytywną jeśli wykaże się odpowiednio dużym zaangażowaniem, a jego zachowanie jest właściwe.

2. Aktywność na zajęciach lekcyjnych obejmuje w szczególności:

- zajmowanie stanowiska, wyrażanie opinii, odpowiadanie na postawione pytania,
- samodzielne i poprawne rozwiązywanie zadań na lekcji,
- pracę w grupie,
- poszukiwanie materiałów związanych z bieżącymi tematami zajęć,
- prace dodatkowe wymagające niewielkiego wkładu pracy ucznia (wykresy, tabele, rysunki, schematy),
- uczeń za swoją aktywność może uzyskać plusy, które następnie są zamieniane na ocenę celującą w przypadku 6 plusów oraz ocenę bardzo dobrą w przypadku 5 plusów.

3. Przygotowanie fragmentu lekcji polega na opracowaniu i prezentacji (wygłoszeniu a nie odczytaniu) zagadnienia zleconego przez nauczyciela. Nie wywiązanie się z obowiązku prezentacji referatu równoznaczne jest z wystawieniem oceny niedostatecznej.

4. Przeprowadzanie obserwacji i doświadczeń. Oceniana jest umiejętność planowania działań, postawa badawcza, umiejętność posługiwania się kartą pracy lub instrukcją, umiejętność dokumentowania pracy, opracowania i prezentacji otrzymanych wyników.

5. Wykonanie pomocy dydaktycznej obejmuje jej samodzielne opracowanie i sporządzenie (ocenia się walory dydaktyczne, metodykę wykonania i estetykę).

Nieprzygotowanie do zajęć

- ✓ Brak przygotowania do lekcji, nie wykonanie pracy domowej (krótkoterminowej), brak zeszytu ćwiczeń lub zeszytu przedmiotowego: uczeń zbiera minusy przy czym trzy minusy oznaczają wystawienie oceny niedostatecznej.
- ✓ Uczeń może raz w semestrze zgłosić **nieprzygotowanie** do lekcji bez podawania przyczyny (**nie dotyczy zapowiedzianych prac pisemnych, lekcji powtórzeniowych oraz terminów oddawania prac długoterminowych**); nie zgłoszenie nauczycielowi przed rozpoczęciem lekcji nieprzygotowania wiąże się z wystawieniem oceny niedostatecznej.
- ✓ Nieprzygotowanie powinno być zgłoszone przez ucznia przed rozpoczęciem lekcji. Zgłoszenie nieprzygotowania do zajęć nie zwalnia ucznia z udziału w lekcji bieżącej.

- ✓ Nie ocenia się ucznia do pięciu dni po dłuższej, usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Uczeń jest zobowiązany zgłosić ten fakt nauczycielowi.

OCENY SEMESTRALNE I ROCZNE

Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne nie mogą być ustalane jako średnia arytmetyczna stopni cząstkowych, a ponadto roczna ocena klasyfikacyjna winna uwzględniać wynik klasyfikacji śródrocznej.

IV. DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB UCZNI

Po zapoznaniu się z opinią z Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej nauczyciel dostosuje wymagania do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia. Będzie się to objawiało w następujących formach:

- opracowanie zakresu wiadomości i umiejętności (przy obniżonych wymaganiach),
- dostosowanie odpowiednich form oceniania (przy obniżonych wymaganiach, dysortografii, dysgrafii i dysleksji),
- praca własnym rytmem, pod warunkiem, że jest ona systematyczna (obniżone tempo czytania, pisanie, zaburzenia procesu kojarzenia i zapamiętywania, obniżony poziom graficzny pisma),
- stosowanie wzmacniania pozytywnego, nagradzanie za każdy wysiłek (każdy typ zaburzeń),
- wykonywanie zadań o podwyższonym stopniu trudności (w przypadku ucznia zdolnego).

V. WARUNKI I TRYB PODWYŻSZENIA OCENY PROPONOWANEJ

Wymagania konieczne wobec ucznia ubiegającego się o podwyższenie oceny z zajęć edukacyjnych:

1. uczeń zobowiązany jest zwrócić się do nauczyciela zajęć z prośbą o podwyższenie oceny okresowej lub rocznej,
2. **uczeń musi uzyskać z prac klasowych, sprawdzianów i odpowiedzi ustnych przynajmniej połowę ocen zgodnych z oceną, o jaką się ubiega,**
3. nauczyciel określa wymagania i zakres treści niezbędnych do przygotowania przez ucznia,
4. uczeń zobowiązany jest przystąpić do sprawdzianu wiedzy w formie pisemnej lub ustnej,
5. uczeń musi zaliczyć 75% treści programowych zleconych przez nauczyciela.
6. nauczyciel informuje ucznia o ustalonej ocenie i przekazuje tę informację wychowawcy klasy oraz dokonuje zmiany oceny.